VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän ehdotukset

9.2.2017 Terhi Järvikare
Tiedotustilaisuus

Työryhmän kokoonpano

- Puheenjohtaja:
  - ylijohtaja Terhi Järvikare, VM
- Jäsenet:
  - oikeustieteen tohtori, dosentti Pauli K. Mattila
  - professori emeritus Heikki Niskakangas, Aalto-yliopisto
  - finanssioikeuden professori Jaakko Ossa, Turun yliopisto
  - oikeustieteen tohtori, toimitusjohtaja Timo Viherkenttä, Valtion Eläkerahasto
  - lainsäädäntöneuvos Tarja Järvinen, VM
- Sihteerit:
  - finanssisihteeri Ilari Valjus, VM
  - lainsäädäntöneuvos Tarja Järvinen, VM

Määräaika 12.9.2016–31.1.2017

Työryhmän toimeksianto

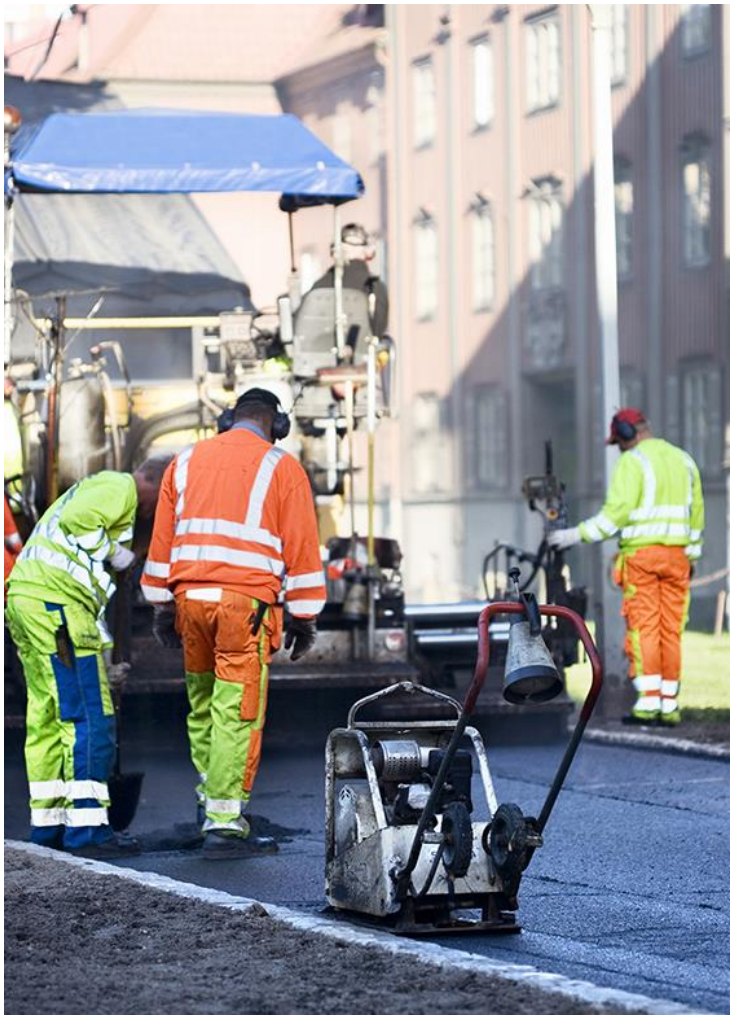
Työryhmän tehtävänä oli tarkastella

- yritysverotuksen nykyistä tasoa ja mallia kilpailukyvyn, talouskasvun ja tuottavuuden kannalta
- yritysten aineelliseen ja aineettomaan pääomaan tekemien investointien verokohtelua
- osaamisen verokohtelua
- osinkoverotusta ja ansiotuloverotusta siltä osin kuin liittyvät edellä mainittuihin kysymyksiin

Lisäksi työryhmä käsitteli seuraavat hallitusohjelmaan kirjatut selvitettävät kysymykset:

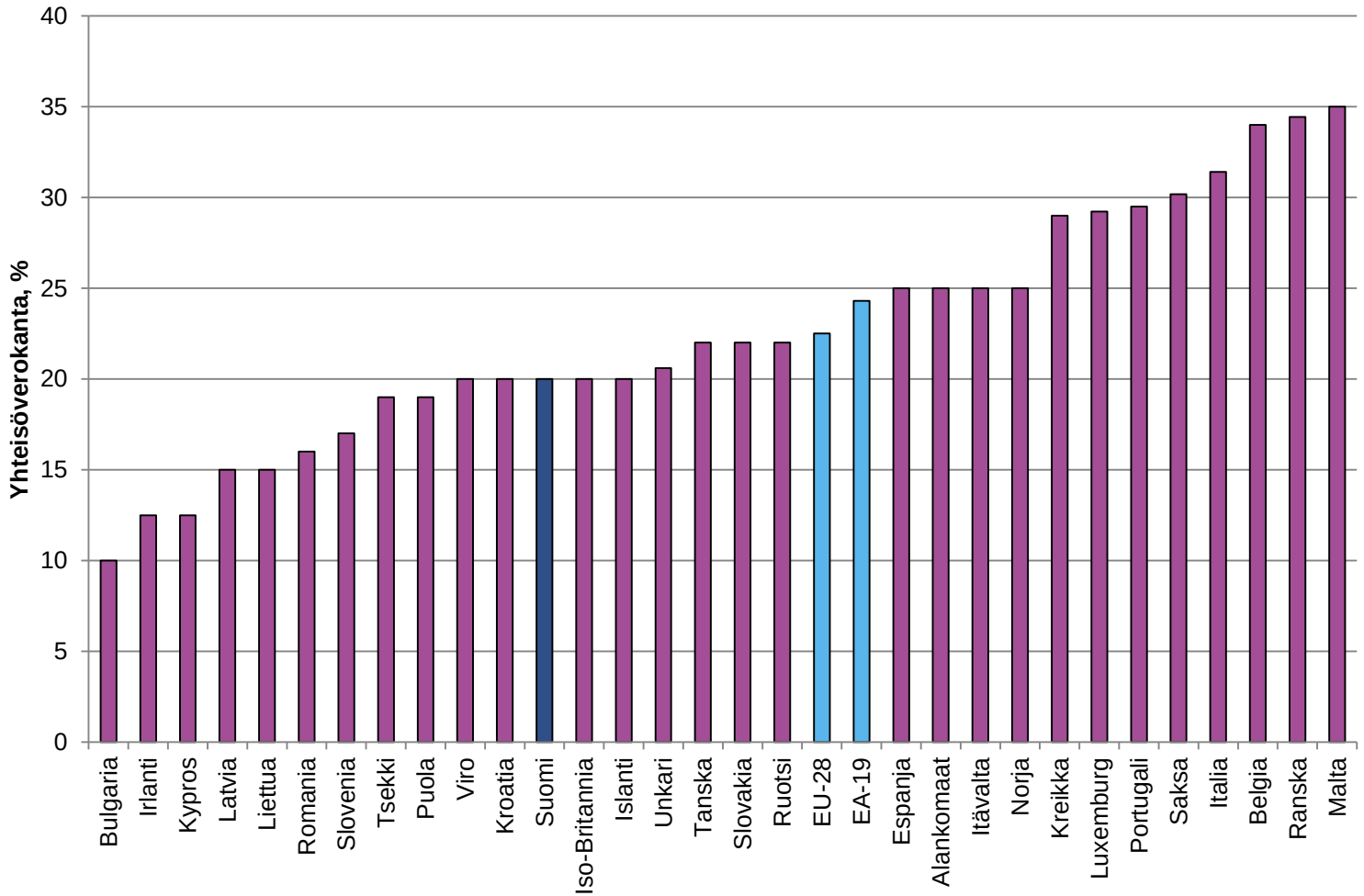
- investointien edistämiseksi tarkoitetun varauksen käyttöönotto yritysverotuksessa
- First North -kauppapaikalle listautuvien yhtiöiden osinkoverotus
- pienten osinkotulojen verovapaus

Yritysverotukseen ei ehdoteta muutoksia

- Yhteisöverokanta nyt kilpailukykyinen (20 %)
  - Kilpailukyvystä huolehdittava myös jatkossa
  - Yhteisöverokannan alentaminen voi osoittautua tarpeelliseksi jo lähivuosina, jos verokilpailu kiihtyy.
- Verotettavan tulon laskentasäännöksissä ei tarvetta muutoksiin
- Verojärjestelmän ennustettavuus ja vakaus tärkeitä. Muutoksia tulee tehdä vain painavista syistä.

Suomen yhteisöverokanta on alle EU:n keskiarvon

Työryhmä tarkasteli vaihtoehtoisia yhteisöveromalleja

ACE-malli

- Oman pääoman tuottoon perustuva laskennallinen vähennys

CBIT-malli

- Korkomenot eivät ole vähennyskelpoisia.

Viron yritysveromalli

- Yritysvero maksetaan vasta, kun osinko jaetaan yrityksestä ulos.

- Kaikki mallit kansainvälisesti vähän käytettyjä
- ACE-mallilla eniten hyödyllisiä piirteitä, mutta senkään käyttöönotto ei ole perusteltua ainakaan tässä vaiheessa.
- Kansainvälisestä kehityksestä riippuen ACE-malli voi tulla harkittavaksi tulevaisuudessa.

Työryhmä ei ehdota T & K -verokannustinta

- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan verotuet usein tehottomia, koska tukea kanavoituu myös
  - yhteiskunnan näkökulmasta heikosti tuottaviin hankkeisiin
  - hankkeisiin, jotka olisi toteutettu ilman verotukea
- Vähennysmuotoinen verotuki ei auta tappiollisia yrityksiä. Hyöty on muutenkin pienehkö, kun yhteisöverokanta on matala.
- Suomessa on hyvin toimiva suorien tukien järjestelmä. Hyvin toimivat suorat tuet ovat
  - osumatarkempia ja tehokkaampia
  - parantavat yrityksen kassavirtaa

Varaus investointien edistämiseksi ei saa työryhmän tukea

- Vaikutus investointeihin pieni: korkohyöty verotuksen lykkääntymisestä
- Alkuvuosina varaus vähentäisi verotuloja merkittävästi.
- Varaus kaventaisi veropohjaa huomattavasti, mikä on vastoin laajan veropohjan järjestelmää.
- Nykyinen etupainotteinen poistojärjestelmä vähentää tarvetta varaukseen.
- Aiemmat kokemukset eivät puolla varauksen käyttöönottoa.

Neutraali verotus edistää talouskasvua

- Tuottavuus- ja kasvutavoitteita voidaan edistää parhaiten toimenpiteillä, jotka **lisäävät verotuksen neutraalisuutta.**
- Verovelvollisten käyttäytymistä ohjaavia veroratkaisuja tulee välttää, ellei voida osoittaa, että niillä voidaan **tehokkaasti parantaa pitkän aikavälin kasvun edellytyksiä.**

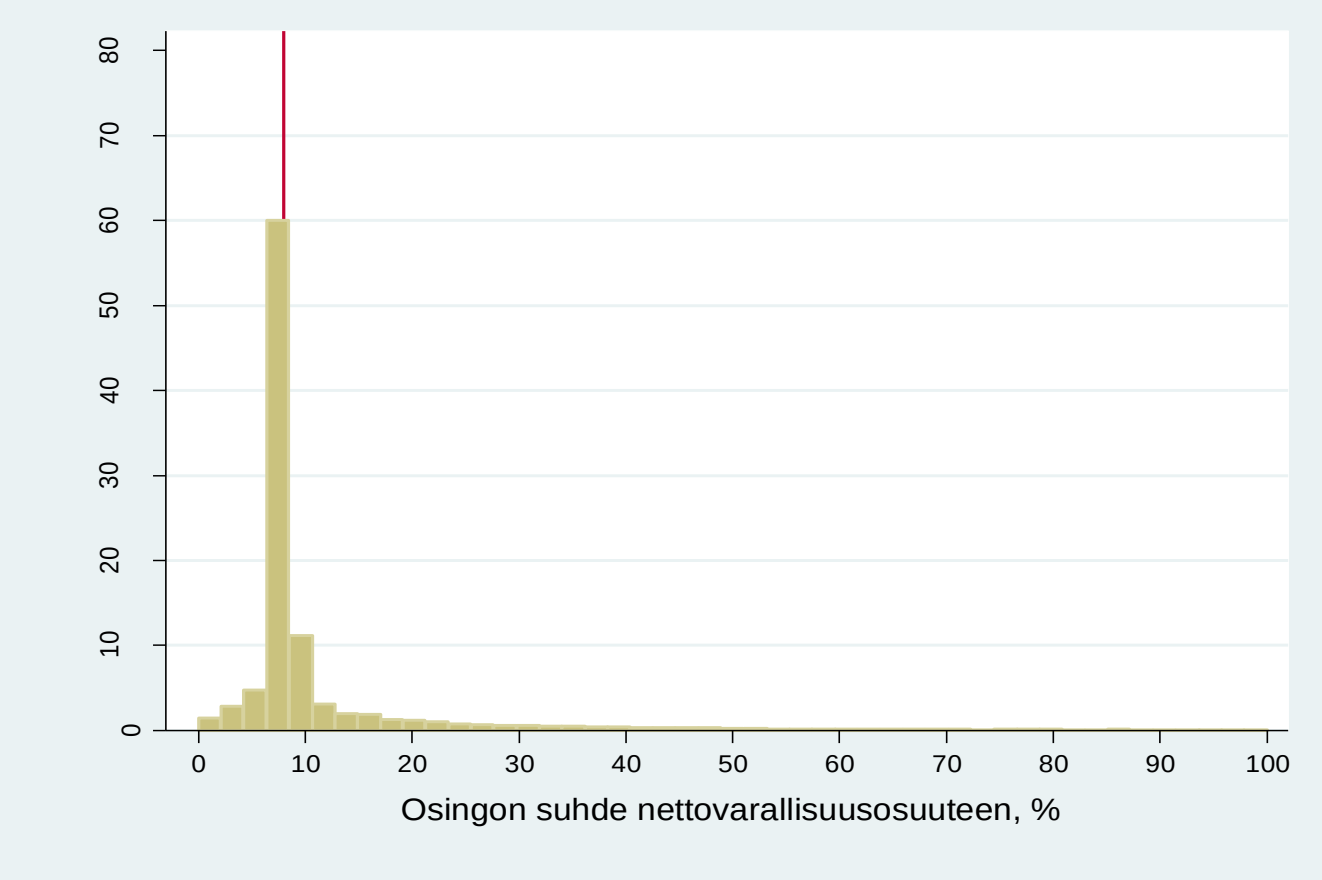
⇒ Laajan veropohjan ja matalan yhteisöverokannan järjestelmä on tehokkain kasvun ja tuottavuuden kannalta.

⇒ Jos verotuksen tasoa on tarpeen alentaa, se tulee tehdä yhteisöverokannan alentamisen kautta.

Nykyinen osinkoverotus ei tue kasvua

- Nykyinen listaamattomien yhtiöiden osinkoverotus
  - ohjaa osingonjakoa voimakkaasti
  - investoinnin tuottovaatimus vaihtelee yritysten kesken jo pelkästään verosyistä, mikä heikentää investointien kohdentumista parhaiten tuottaviin kohteisiin taloudessa
  - kohtelee epäneutraalisti eri toimialojen yritystoimintaa
  - aiheuttaa jännitteitä suhteessa ansiotulojen verotukseen
  - sisältää suuren eron listattujen ja listaamattomien yhtiöiden osinkoverotuksen välillä
- Ongelmat johtuvat enimmäkseen huojennetun osingon laskennassa käytettävästä liian korkeasta tuottoprosentista sekä suuresta verovapaasta osuudesta.

Listaamattomien osinkojen havainnot luokiteltuna osingon ja nettovarallisuuden määrän välisen suhteen mukaan vuonna 2014 (vain pääosakkaat)

Listaamattomien yhtiöiden osinkoverotus muuttuisi

- Huojennetusti verotettu osinko
  - Huojennetun osingon verotuksessa käytettävän tuottoprosentin alentaminen 8 % => 4 %
  - Veronalaisen osan korottaminen 25 % => 40 %
  - Euromääräisen rajan (150 000) poisto
- Tuottoprosentin ylimenevän osingon verotus 75 %-sesti ansiotulona kuten nykyisin
- Ei muutoksia listayhtiöiden verotukseen

Osinkoverotus: nykytila vs. ehdotus

	Nykyjärjestelmä	Ehdotus
Listaamattoman yhtiön jakama osinko		
Huojennettu osa - Huojennetun osingon yläraja, tuotto-% - Osingosta veronalaista - Euromääräinen yläraja	 8 % osakkeen matemaattisesta arvosta 25 % 150 000 €	 4 % osakkeen matemaattisesta arvosta 40 % ----
Euromääräisen rajan ylimenevä osinko	85 % veronalaista pääomatuloa	---- (ei rajaa)
Tuottoprosentin ylimenevä osinko	75 % veronalaista ansiotuloa	75 % veronalaista ansiotuloa (ei muutosta)
Listatun yhtiön jakama osinko	85 % veronalaista pääomatuloa	85 % veronalaista pääomatuloa (ei muutosta)

Osinkoverotuksen ongelmia poistuisi

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on

- yksinkertaistaa osinkoverotusta
- vähentää verotuksen ohjaavuutta osingonjaon suhteen
- tehostaa investointien kohdentumista tuottavimpiin kohteisiin
- pienentää tulonmuuntokannustinta (ansiotulon muuttaminen pääomatuloksi)
- pienentää listayhtiöiden ja listaamattomien yhtiöiden osinkoverotuksen välistä eroa
- poistaa kasvun esteitä (huojennetun osingon euromääräinen raja)

Muut osinkoverotusta koskevat kysymykset

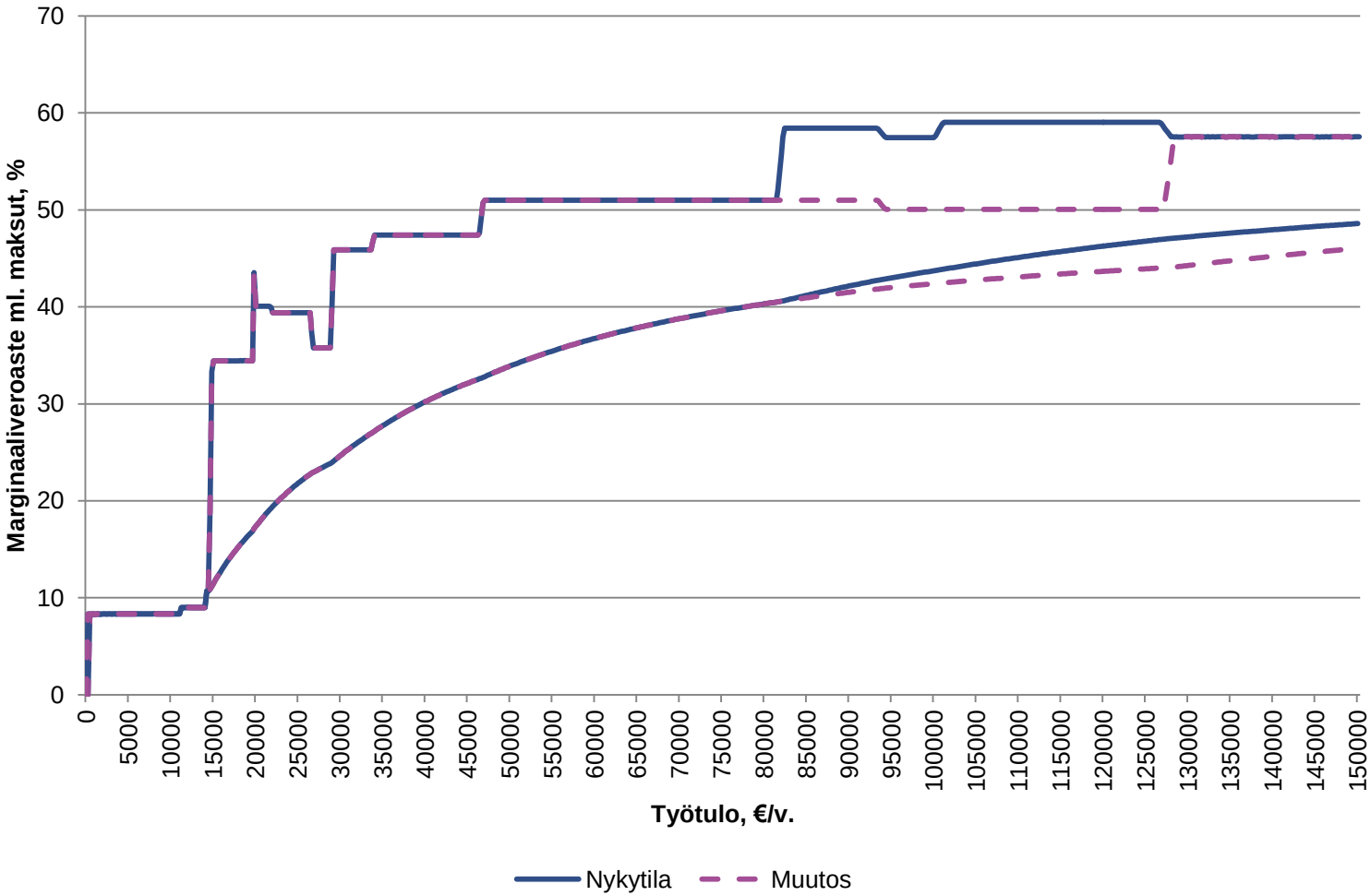
- First North -listan yhtiöiden osinkoverotus
  - Ei perusteita erilliselle veronhuojennukselle
  - Listautumiskynnystä tulee madaltaa muuttamalla osinkoverotuksen yleisiä parametreja.

- Pienten osinkojen verovapaus
  - Tavoitteita ei voida saavuttaa.
  - Toimii erittäin huonosti kansainvälisissä tilanteissa.
  - Verovapauden käyttöönotolle ei perusteita

Ansiotuloverotus kannustavammaksi

- Näkökulmana osaamisen kartuttaminen ja tuottavuus
- Ansiotuloverotuksen vaikutus pitkän aikavälin kouluttautumispäätöksiin
- Inhimilliseen pääomaan tehtävien investointien vaikutus työurien pituuteen ja ansaintakykyyn
- Tuottavuuden hyvä kehitys voidaan varmistaa vain korkeasti koulutetun työvoiman avulla.
  - ⇒ Kouluttautumisen ja lisäpätevyyden hankkimisesta taloudellisesti kannattavampaa
  - ⇒ Tavoitteeksi se, ettei rajaveroaste ylitä millään tulotasolla 50:tä prosenttia
  - ⇒ Ensivaiheessa rajaveroasteen lasku 50 %:iin tulovälillä 82 000–128 000 euroa (rajaveroaste nyt kaikkein korkein)

Palkansaajan rajaveroaste ja keskimääräinen veroaste nyt ja muutoksen jälkeen

Koulutuksen verokohtelua tuloverotuksessa selkeytettäisiin

Koulutusvähennys

- Koulutusvähennyksestä tulisi luopua.

Työnantajan tarjoaman koulutuksen verokohtelu

- Verokohtelu työntekijän verotuksessa aiheuttaa tietyissä tilanteissa epäselvyyttä.
- Tilannetta selkeytettäisiin lisäämällä tuloverolakiin nimenomainen säännös, jonka mukaan koulutus ei aiheuta veronalaista etua.
- Koulutusta voitaisiin tarjota myös silloin, kun työntekijä siirtyy yrityksessä uuteen tehtävään.

Ehdotettujen muutosten staattinen vaikutus julkiseen talouteen

	Valtio ml. Yle	Kunnat	Seurakunnat	Kela	Yhteensä
Osinkoverotus	79	187	10	12	288
Ansiotuloverotus	-254	0	0	0	-254
Koulutusvähennyksen poistaminen	10	0	0	0	10
YHTEENSÄ	-165	187	10	12	44

- Esitysten välittömät vaikutukset verotuloihin kokonaisuutena pienet
- Ehdotetut muutokset osinkoverotukseen ja ansiotuloverotukseen kaventaisivat tuloeroja lievästi (0,05 %-yksikköä Gini-kertoimella mitattuna).
- Muutoksiin liittyy käyttäytymisvaikutuksia, joilla tulee olemaan vaikutusta verotuloihin ja tulonjakoon.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Terhi Järvikare
Osastopäällikkö, ylijohtaja
Puh. 02955 30113
Lisätieto: terhi.jarvikare@vm.fi
www.vm.fi

Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

